

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/88/2018
Identifikačné číslo spisu: 1514202674
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1514202674.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zast. advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a. s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie sumy 3.592,40 eur s príslušenstvom a odmenou 11,97 eur zo zmenky, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/362/2014, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoZm/17/2017-214 zo dňa 13. júla 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 1CbZm/362/2014-161 zo dňa 27. 06. 2016 rozhodol o ponechaní zmenkového platobného rozkazu č. k. 5Zm/40/2014-19 zo dňa 19. 05. 2014 v platnosti a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu, vo výške 335,08 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 04. 02. 2014 domáhal, aby súd prvej inštancie vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým zaviazže žalovaného na zaplatenie zmenkovej sumy 3.592,40 eur s úrokom 6 % ročne zo zmenkovej sumy od 01. 08. 2013 do zaplatenia, odmenou zo zmenky vo výške 11,97 eur a na náhradu trov konania v celkovej výške 334,01 eur. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere poskytol žalovaný úver dlžníkovi J. Q., ktorý úver riadne a včas nesplácal. Žalovaný svoju pohľadávku postúpil spoločnosti BBF capital, a. s., ktorá ju postúpila spoločnosti LICITOR factoring, s.r.o. a táto ju na základe zmluvy o postúpení pohľadávok postúpila žalovanému. S postúpením pohľadávok bola indosovaná aj blankozmenka, vystavená dlžníkom v prospech žalovaného na zabezpečenie pohľadávok z úverovej zmluvy. Spolu s prevodom pohľadávky z úverovej zmluvy žalobca nadobudol aj vyplňovacie právo z

dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke, nakoľko je oprávneným zo zmenky v dôsledku indosovania zmenky a tiež je oprávneným veriteľom kauzálnych pohľadávok. Žalobca poukázal na solidaritu všetkých zmenkovo zviazaných osôb s poukazom na § 47 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. (ďalej tiež ako „zákon zmenkový a šekový“ alebo „ZaSZ“), podľa ktorého všetci ktorí zmenku prijali, vystavili, indosovali alebo sa na nej zaručili, sú zviazaní majiteľovi rukou spoločnou a nerozdielnou. V súlade so svojim právom zmenkového veriteľa žalobca prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 01. 08. 2013 upovedomil svojho indosanta LICITOR factoring, s.r.o. o odopretom zaplatení zmenky. Upovedomenie mu bolo doručené dňa 05. 08. 2013. Nakoľko k uhradeniu zmenky zmenkovým dlžníkom nedošlo, žalobca si uplatnil práva zo zmenky v súlade s § 47 ZaSZ voči jednému z indosantov, a to voči žalovanému.

3. Súd prvej inštancie návrhu žalobcu vyhovel v plnom rozsahu a vydal zmenkový platobný rozkaz č. k. 5Zm/40/2014-19 zo dňa 19. 05. 2014, voči ktorému podal žalovaný kauzálne námietky v súlade s § 17 ods. 1 zákona zmenkového a šekového. Namietol rozpor so zásadou ekvity zo strany žalobcu, neexistenciu vyplňovacieho práva, absenciu vyplňovacieho práva žalobcu voči žalovanému, premlčanie práva vyplniť zmenku, nepreukázanie výšky zmenkovej sumy, zmeškanie lehoty na predloženie zmenky na platenie s následkom straty postihového práva voči indosantovi a tiež namietol konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní považoval námietku absencie vyplňovacieho práva žalobcu k zmenke za nedôvodnú. Uviedol, že žalovaný ako priamy účastník zmluvy o vyplňovacom práve musel mať vedomosť o možnosti doplniť zmenku o sumu a splatnosť, preto nie je možné na jeho prípad aplikovať § 69 zákona zmenkového a šekového, teda nemôže byť viazaný len pôvodným textom zmenky. Vo vzťahu k námietke žalovaného o absolútnej neplatnosti dohody o vyplňovacom práve z dôvodu jej neurčitosti, k akej zmenke sa viaže, súd prvej inštancie konštatoval, že táto dohoda je platná, nakoľko identifikuje zmluvné strany, ktoré sú zmenkovým veriteľom a dlžníkom, identifikuje kauzálnu pohľadávku a číslo úverovej zmluvy. Súd konštatoval, že žalovaný bol priamym účastníkom zmenkovej dohody, pričom on túto dohodu koncipoval, čo je súdu známe aj z inej rozhodovacej činnosti. Žalovaný dohodu pri jej kreovaní považoval za dostatočne určitú a pokiaľ sa teraz domáha jej neplatnosti z titulu neurčitosti, ide o námietku, ktorú konajúci súd neakceptoval. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú ani námietku premlčania, pretože právo vyplniť zmenku nie je majetkovým právom, toto právo sa viaže k vlastníckemu právu inkorporovanému v zmenke a ako akcesorické sa viaže na existenciu zmenky ako takej. Súd zároveň konštatoval, že právo vyplniť zmenku nebolo v zmenkovej dohode nijako časovo obmedzené. Nakoľko zmenka je abstraktným cenným papierom, oddeleným od kauzy, ktorú zabezpečuje, dokonca aj v prípade, že by sa premlčala pohľadávka, ktorú kryje, nič nebráni majiteľovi zmenky v tom, aby blankozmenku vyplnil. Námietku žalovaného ohľadom výšky zmenkovej sumy považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú vzhľadom na to, že žalovaný síce namietal správnosť zmenkovej sumy, avšak túto námietku bližšie nedefinoval. Žalovaný tvrdil, že zmenková suma bola vyplnená v rozpore s dohodou o vyplňovacom práve, ale neuviedol aká je správna suma. Súd konštatoval, že podľa § 10 ZaSZ pri neúplnej zmenke možno namietat voči majiteľovi nesprávne vyplnenie vtedy, ak zmenku nadobudol zlomyseľne alebo sa prevínil hrubou nedbanlivosťou. Konajúci súd poukázal na znenie § 495 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ktorý ukladá povinnosť veriteľa preukazovať dôvod záväzku s výnimkou záväzkov z cenných papierov, vrátane zmenky. Podľa názoru prvoinštančného súdu žalobca nebol povinný preukazovať dôvod ani výšku zmenkovej pohľadávky, naopak, pokiaľ mal žalovaný výhrady voči zmenkovej sume, z dôvodu znenia §-u 495 OZ bolo dôkazné bremeno o preukázaní nesprávnosti práve na ňom.

5. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie sp. zn. II/2009-1681 zo dňa 18. 01. 2010, ktorým bol J. Q. zviazaný k zaplateniu úverovej pohľadávky vrátane úverového úroku, úroku z omeškania a náhrady trov konania. Týmto rozsudkom žalobca preukázal výšku zabezpečovanej pohľadávky. Vo vzťahu k námietke žalovaného o strate postihových práv žalobcu z dôvodu nepreukázania predloženia zmenky jej dlžníkovi na platenie, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca dostatočne preukázal, že si voči dlžníkovi splnil povinnosť vyzvať ho na zaplatenie tým, že sa dostavil na platobné miesto v čase platenia, pričom dlžník zmenku neuhradil,

o čom svedčí fotokópia notárskej zápisnice.

6. Napokon sa súd prvej inštancie zaoberal s kauzálnymi námietkami žalovaného. Pri posudzovaní všetkých dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti skonštatoval, že konanie žalobcu sa nepreukázalo ako vedomé na škodu voči žalovanému, a preto považoval kauzálne námietky žalovaného za nedôvodné. Žalobca by podľa názoru prvoinstančného súdu musel poznať konkrétne kauzálne námietky, ktoré mohol teoreticky využiť žalovaný a vedomým vstupom do zmenkových vzťahov zabrániť využitiu týchto kauzálnych námietok. Takéto skutočnosti preukázané v konaní neboli. Rovnako odmietavo sa súd postavil k námietke žalovaného o šikanóznom výkone práva žalobcu. Žalovaný uviedol, že konanie žalobcu považuje za špekulatívny obchod, kedy od počiatku nebolo jeho snahou vymáhať kauzálne pohľadávky, ale obohatiť sa na úkor žalovaného. Žalobca mal podľa názoru žalovaného zneužiť opomenutie indosanta vylúčiť garančný účinok rubopisu zmenky. Súd prvej inštancie posúdil túto námietku ako nedôvodnú pre výlučnú aplikáciu zákona zmenkového a šekového ako špeciálneho predpisu na zmenkové vzťahy. Uviedol, že zákon zmenkový a šekový obsahuje komplexnú úpravu postihovania nepoctivého výkonu práva v § 17, ktorý pri vedomom konaní na škodu pri nadobúdaní zmenky dáva indosantovi možnosť pri preukázaní takto vedomého konania využiť kauzálne námietky. Pri takto komplexnej úprave postihu už nie je možné tento postih viac rozširovať o úpravu obsiahnutú v § 3 OZ a v § 265 Obchodného zákonníka, ktorá by sa využívala len pri absencii úpravy v lex specialis.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pokiaľ by sa aj zaoberal nepoctivým postupom nasledujúcim po nadobudnutí zmenky, respektíve pri vymáhaní nárokov z nej, došlo by k porušeniu § 17 zákona zmenkového a šekového, ktorý skúma len okolnosti pri jej nadobúdaní. Žalovaný sa odvolal na judikát Ústavného súdu Českej republiky (ďalej len „Ústavný súd ČR“) sp. zn. IV. ÚS 457/10, vo vzťahu ku ktorému súd prvej inštancie uviedol, že Ústavný súd ČR riešil zmenkové vzťahy, v ktorých na strane zmenkového dlžníka stál spotrebiteľ, a teda tento vzťah nebol rovnovážny, ale od počiatku bol značne nevyvážený. Nakoľko v prejednávanej veci stoja oproti sebe dva podnikateľské subjekty, nebolo by spravodlivé jednému z týchto subjektov poskytnúť extenzívnejší rozsah právnej ochrany nad rámec tej, ktorú mu poskytuje zmenkový zákon.

8. Súd prvej inštancie, konštatujúc, že žalovanému sa nepodarilo preukázať, že by jeho povinnosť poskytnúť žalobcovi plnenie zo zmenky z dôvodov uvedených v námietkach, v celom rozsahu alebo čiastočne zanikla, ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti.

9. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, po prejednaní veci v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O. s. p., rozsudkom č. k. 1CoZm/17/2017-214 zo dňa 13. 07. 2017, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

10. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie, súhlasiac s jeho argumentáciou týkajúcou sa abstraktnosti zmenky. Zdôraznil potrebu rozlišovať medzi teoretickým výkladom, ktorý využíva žalovaný ohľadne funkcií zmenky a praktickým využitím zmenky v súlade so zákonným postupom pri vymáhaní nárokov. Z teoretického hľadiska je zmenka spravidla vždy previazaná s určitou kauzou a dlžník zmenku nevystavuje bezdôvodne. Zmenka má funkciu platobnú, aj funkciu zabezpečovaciu. To však nič nemení na skutočnosti, že zmenka je stále, bez ohľadu na kauzu a funkcie, ktoré v sebe nesie, dokonalým, abstraktným skriptúrnym cenným papierom, ktorého oprávnený majiteľ nie je povinný preukazovať ani dôvod záväzku, ani výšku pohľadávky, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie, keď odkázal na prepojenie zmenkového zákona k lex generalis - Občianskemu zákonníku v § 495.

11. Odvolací súd, považujúc za duplicitné vyjadrovať sa jednotlivo k obsahovým námietkam žalovaného, ku ktorým sa vyčerpávajúcimi odôvodneniami vyjadril súd prvej inštancie, sa obmedzil len na posúdenie jednotlivých odvolacích dôvodov. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď mal za to, že zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom

indosamentov a preukázal aj splnenie povinností podľa zmenkového zákona, ktoré sú potrebné na uplatnenie postihu proti indosantovi.

12. Poukázaním na § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 43 ods. 1 a § 45 ods. 1 ZaSZ odvolací súd konštatoval, že žalobca preukázal svoj nárok nepretržitým radom indosamentov, preukázal, že nadobudol zmenku rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s.r.o., a keďže v súlade s § 14 ods. 1 ZaSZ s rubopisom na nového majiteľa prechádzajú všetky zmenkové práva, právo vyplniť blankozmenku nevylučujú, žalobca ako oprávnený vlastník zmenky doplnil na zmenku dátum splatnosti a zmenkovú sumu. Žalobca tiež listinnými dôkazmi preukázal, že zaslal dlžníkovi výzvu na zaplatenie zmenky, ktorá ostala bez výsledku, a teda mal oprávnenie uplatniť svoj nárok voči indosantovi. Vzhľadom na to, že žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke. Pokiaľ ide o výšku zmenkovej sumy a splatnosť, odvolací súd súhlasil s názorom prvoinštančného súdu, že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečovaná zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda akú sumu bol oprávnený v zmenke vyplniť. Žalobca správne vyplnil zmenku sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky, rovnako doplnil splatnosť v súlade s dohodou o vyplňovacom práve, na základe čoho odvolací súd vyhodnotil odvoláciu námietku žalovaného o nesprávnom právnom posúdení veci prvoinštančným súdom za nedôvodnú.

13. Nesprávne právne posúdenie vytkol žalovaný aj vo veci posúdenia prípustnosti kauzálnych námietok podľa § 17 ZaSZ. Aj vo vzťahu k tejto námietke odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatoval, že jedinou teoreticky možnou obranou zmenkového dlžníka sú kauzálne námietky. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase, kedy žalobca zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobúdal, konal vedome na škodu žalovaného. Odvolací súd zdôraznil, že to bol práve žalovaný, ktorý prvýkrát zmenku rubopisoval bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy len kopirovali spôsob prevodu zavedený prvým indosantom. Žalovaný ako podnikateľ, obchodujúci v bankovom sektore, mal mať na zreteli nuansy zmenkového práva a pri rubopisovaní zmienek mal možnosť svoj garančný účinok vylúčiť, čo však opomenul. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu, ktorý obsahuje rozsiahle vykonané dokazovanie vo veci, dospel k záveru, že nebolo preukázané konanie na škodu žalovaného zo strany žalobcu, ani prostredníctvom zmlúv o postúpení, ani prostredníctvom výšky odmeny za postúpené pohľadávky a napokon ani svedeckými výpoveďami. Za mylný vyhodnotil súd názor žalovaného, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy. Odvolací súd dospel k záveru, že práve postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálne pohľadávky, neuvedomujúc si, že disponuje zmenkami, z ktorých je zaviazaný nielen zmenkový dlžník - fyzická osoba s neistou bonitou, ale aj finančne schopný indosant, svedčí nielen o jeho prvotnej neznalosti jeho práv, ale aj o jeho dobromyseľnosti. Odvolací súd mal za to, že žalovaný sa v snahe sanovať svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky snaží preukázať škodlivé, alebo šikanózne správanie žalobcu, čo však preukázané nebolo, a preto kauzálne námietky vyhodnotil za neúčinné.

14. Za nedôvodný odvolací súd vyhodnotil aj odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p., nakoľko súd prvej inštancie správne posúdil všetky predložené dôkazy, z ktorých vyvodil správne skutkové závery a tie správne právne posúdil. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p., teda že konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd poznamenal, že žalovaný tento odvolací dôvod nijako ďalej nedefinoval, preto sa k nemu odvolací súd vyjadriť nemohol. V konaní na súde prvej inštancie však vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie, nezistil.

15. Vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Košiciach a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež ako „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“), na ktoré sa žalovaný odvolával, odvolací súd uviedol, že najvyšší súd prijal dovolanie žalovaného z procesného dôvodu pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, nezaoberal sa však hmotnoprávnou stránkou veci. Odvolací súd konštatoval, že žalovaným predložené rozhodnutia nesvedčia jeho tvrdeniam, keďže namietaný nedostatok odôvodnenia, ktorý akceptoval Najvyšší súd SR ako dôvod dovolania, je vadou, ktorou mohol trpieť

rozsudok Krajského súdu v Košiciach, avšak v posudzovanej veci sa súd prvej inštancie tejto chyby nedopustil.

16. Odvolací súd sa zároveň vyjadril aj k otázke spotrebiteľskej ochrany, ktorej sa žalovaný domáha a poukázanim na § 17 ods. 1 a 2 ZaSZ konštatoval, že záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie. Nakoľko žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal právnej ochrany, ktorá prislúcha len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi.

17. Poukázanim na § 238 ods. 3 O. s. p, odvolací súd vo vzťahu k návrhu žalovaného na vyslovenie prípustnosti dovolania proti svojmu rozsudku, konštatoval, že v danej veci nejde o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a teda oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti svojmu rozhodnutiu nevyužil.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., podľa zásady úspechu v konaní a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania vo výške 157,36 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

19. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 28. 08. 2017.

20. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 226 - 232), prípustnosť ktorého vyvodil z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz č. k. 5Zm/40/2014-19 zo dňa 19. 05. 2014 zruší. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

21. Žalovaný namietol nepripustenie jeho kauzálnych námietok pre nesprávne právne posúdenie vedomého konania žalobcu na jeho škodu, pretože už v čase nadobudnutia zmenky zjavne vedel, že si bude môcť voči nemu uplatniť zmenku. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MOBdo/4/2009, 2Obo/87/2009 a 2Obo/17/2009. Podľa žalovaného malo z vykonaných dôkazov vyplývať, že žalobca sa dopustil pri nadobúdaní zmenky vedomého konania na jeho škodu v zmysle ustanovenia čl. I § 17 ZaSZ, a preto kauzálne námietky boli prípustné. Odvolací súd žiadnym spôsobom nezohľadnil tvrdenia, podľa ktorých zmenka nemá žiadnu kauzu, keďže žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje právo na kompenzáciu nevyožiteľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovaného, hoci takéto právo nemá.

22. Žalovaný ďalej uviedol, že zákon zmenkový a šekový je lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, avšak čl. I § 17 ZaSZ nepredstavuje lex specialis k § 3 OZ. Vedomé konanie na škodu dlžníka sa posudzuje podľa čl. I § 17 ZaSZ z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia a šikanózný výkon práva podľa § 3 OZ sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania. Čl. I § 17 ZaSZ predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí nad rámec § 3 OZ, a nie namiesto neho. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1735/07, III. ÚS 72/2010 a III. ÚS 341/07, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/59/2010 a rozhodnutia súdov Českej republiky.

23. Žalovaný namietol aj tú skutočnosť, že odvolací súd namiesto toho, aby posúdil zmenku ako spotrebiteľskú, skonštatoval, že stranou sporu nie je spotrebiteľ a spotrebiteľskou zmluvou sa vôbec nezaoberal. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/19/2014 má pritom podľa žalovaného vyplývať, že sudy sú ex offio povinné zaoberať sa platnosťou zmenky ako zmenky „spotrebiteľskej“.

24. Nezákonnosť a nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu žalovaný napokon vzhliada v tom, že podľa jeho názoru ignoruje stanovisko Najvyššieho súdu SR č. R 93/2015 a nález Ústavného súdu

Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/2010.

25. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca (č. l. 242 - 243), ktorý navrhol dovolanie podľa § 447 C. s. p. odmietnuť.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), konajúca zamestnancom s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

27. Žalovaný v rozhodovanej veci vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.. Už v uznesení sp. zn. 3Obdo/42/2018 z 21. 08. 2018 najvyšší súd uviedol, že „ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť“. Na predmetnom právnom názore zotrváva dovolací súd aj v rozhodovanej veci a nevidí dôvod, aby sa od neho odklonil.

28. Prípustnosť dovolania je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom dovolateľ je povinný ním tvrdený odklon v dovolaní preukázať. Naopak prípustnosť dovolania nezakladá všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi), alebo všeobecné tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

29. Dovolací súd zároveň konštatuje, že dovolacie námietky sú totožné s námietkami, ktoré boli už predmetom dovolacieho prieskumu v skorších uzneseniach najvyššieho súdu (viď napr. 3Obdo/15/2017, 1Obdo/12/2018, 3Obdo/1/2018, 3Obdo/11/2018, 4Obdo/21/2018 a 5Obdo/4/2018) a závery v nich vyslovené sú aktuálne aj v rozhodovanej veci.

30. Vo vzťahu k uzneseniam sp. zn. 1Obdo/4/2013 zo 16. 04. 2014 a sp. zn. 2Obdo/19/2014 zo dňa 29. 10. 2015, na ktoré poukázal dovolateľ, dovolací súd uvádza, že predmetnými uzneseniami boli zrušené rozsudky krajského súdu z procesných dôvodov pre ich nedostatočné odôvodnenie. Uvedené rozhodnutia nepredstavujú rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by mali riešiť právnu otázku, od ktorej sa mal odvolací súd podľa dovolateľa odkloniť. Dovolanie v tejto časti preto nie je odôvodnené spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 C.s.p..

31. Osobitne k námietke, v zmysle ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v ním predloženom uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2014, dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že predmetné rozhodnutie nemalo pre odvolací súd kasačnú záväznosť, keďže nebolo vydané v rozhodovanej veci, a ani precedenčnú záväznosť, keďže neprestavuje ustálenú rozhodovaciu prax, a ani nebolo prijaté ako judikát publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

32. Tvrdenie žalovaného, že najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí vyslovil právny záver týkajúci sa charakteru zmienek indosovaných žalovaným, je nesprávne a zavádzajúce. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd nad rámec dôvodov pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach (nedostatok odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku) uviedol iba svoj názor, že sa mu z obsahu spisu javí, že môže ísť o spotrebiteľskú zmenku. Najvyšší súd však v danom rozhodnutí neuviedol právny záver, že sa jedná o spotrebiteľskú zmenku, z akých dôvodov dospel k záveru o spotrebiteľskej zmenke a aké to vyvoláva právne následky (rovnako aj 3Obdo/46/2017, 3Obdo/57/2017 a 3Obdo/66/2017).

33. K argumentácii dovolateľa, v ktorej namietal odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 1Obdo/59/2010 a sp. zn. 5MOBdo/4/2009, resp. od stanoviska č. R 93/2015, najvyšší súd konštatuje, že ani v tejto časti dovolanie žalovaného nespĺňa požiadavky podľa ustanovenia § 432 ods. 2 C.s.p.. Dovolateľ zákonom predpísaným spôsobom nevymedzil, v čom považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne vo vyriešení tej-ktorej právnej otázky významnej pre rozhodnutie vo veci samej a ani neuviedol, ako mal odvolací súd podľa jeho názoru nastolenú právnu otázku správne riešiť.

34. Pokiaľ dovolateľ namietol odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí zahraničných súdov, resp. Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákon viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. v písm. a/ a c/ výlučne na rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho, argumentácia inými rozhodnutiami môže byť relevantná ako podporná argumentácia pri odôvodňovaní dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., avšak nemôže byť spôsobilá vyvolať dovolací prieskum právnych záverov odvolacieho súdu vo veciach, v ktorých dovolateľ odvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ (alebo písm. c/) C.s.p..

35. Rovnaký záver platí pre časť dovolania, v ktorej žalovaný namietol odklon od právnych záverov vyslovených v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/17/2009 a 2Obo/87/2009, ktoré vydal najvyšší súd ako súd odvolací. Odkázaním na rozhodnutia odvolacieho súdu tak dovolateľ neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť a zaujať iný právny názor. Žalovaný preto ani v tejto časti nevymedzil dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C.s.p..

36. Najvyšší súd tak vzhľadom na vyššie uvedené dovolanie žalovaného podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C.s.p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania, a teda otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.